

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

B. J. M.

KOLDING
LATIN- OG REALSKOLE.

1889.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPROVEN 1889.

I

KOLDING LATIN- OG REALSKOLE.

x

SKOLEEFTERRETNINGER

AF

SIGURD MÜLLER.

KOLDING.

KOLDING AVIS' BOGTRYKKERI.

1889.

Skolens Forstanderskab.

Skolen styres af et Forstanderskab paa fem Medlemmer, der vælges for et Tidsrum af sex Aar, i det Kolding Byraad besætter de fire Pladser, Vejle Amts Skoleraad den femte. Følgende Mænd have for Tiden Sæde i Forstanderskabet:

Hr. Bankdirektør <i>Busse</i> ,	} Valgte af Kolding Byraad.
— praktiserende Læge <i>Fich</i> ,	
— Sagfører <i>Hansen</i> ,	
— Borgmester <i>Schjørring</i> , Formand,	
— Proprietær <i>N. Tingleff</i> , Vonsild, valgt af Vejle Amts Skoleraad.	

Examiner 1888.

A. Afgangsexamen for studerende.

Denne Examen bestodes af følgende af Skolens Disciple:

Kristoffer Bramsen (Søn af Gaardejer S. B., Binderup).

Peter Rasmussen (Søn af Kjøbmand J. R., Jordrup), samt en Privatist:

Sara Marie Anchersen (Datter af afdøde Skræddermester A., Kolding).

En Discipel forlod Examen.

Prøvens skriftlige Del afholdtes den 11te og 13de Juni, den mundtlige i Tiden fra den 22nde Juni til den 10ende Juli. Hr. Professor, Dr. phil. Cl. Gertz, Formand for Undervisningsinspektionen, deltog i Censuren af Latin og Græsk; de af Inspektionen for de øvrige Fags Vedkommende beskikkede Censorer vare Hr. Docent, Dr. phil. Kr. Nyrop (Fransk), Hr. Dr. phil. Fr. Winkel-Horn (Dansk og Oldnordisk), Hr. Cand. mag. P. T. Foldberg (Naturlære), Hr. Cand. theol. Ingerslev (Historie) og Hr. Cand. phil. Joh. Magnussen (Tysk).

De skriftlige Opgaver vare:

Udarbejdelse i Modersmaalet: 1) Bunden Opgave: Spartas Statsforfatning og Samfundsorden. — Fri Opgave: Ærgjerrighed, en Spore til det gode og til det onde.

Fransk Stil: Da Pariserpøbelen den 10. August 1792 var trængt ind i Tuilerierne, blev Slottet, efter at Schweizerne paa Kongens Befaling havde nedlagt Vaabnene, Skuepladsen for frygtelige Scener. Sejerherrerne var ubarmhjærtige. Tanken om, hvad de kaldte et Forræderi, gjorde dem rasende. Fortroppen af Oprørerne, der var undsluppen fra Forhallen og Kongegaarden¹⁾, havde overalt raabt: „Hævn! De skød paa

os, da vi vilde omfavne²⁾ dem!“ Høvdingerne for Marseillanerne og andre indflydelsesrige Mænd stræbte forgjæves at stanse Folkets Raseri. Tresindstyve eller firsindstyve fangne Schweizer, som man vilde føre til Raadhuset, bleve huggede ned paa Vejen. Et Antal andre, som ikke havde kunnet slippe ud gennem Haven med deres Kammerater, solgte deres Liv dyrt i det indre af Slottet. Meget faa undslap; en Nationalgardist frelste en, som han havde fanget, og kom hen og fremstillede ham for Forsamlingen³⁾, i det han omfavnede ham; men dette Exempel blev ikke fulgt. Man dræbte i Værelserne, paa Tagene, i Kjældrene, saa godt som⁴⁾ alle de Mennesker, man fandt i Slottet. Der anføres ikke synderlig andre som sparede end den gamle Marechal de Mailli, hvis hvide Haar en Oprører beskyttede, og Kongens Læge. Kvinderne blev dog⁵⁾ reddede. En af Dronningens Damer har fortalt, at en langskjægget Mand kom og raabte: „Naade for Kvinderne! værer ikke Nationen!“ Ved Marseillanernes Hjælp blev ikke en eneste rørt.

Tallene skrives med Bogstaver, 1) Cour Royale, 2) „Vilde omfavne“ udtrykkes ved imparfait, 3) L'Assemblée (nationale), 4) quasi, 5) du moins.

Latinsk Version: Ex Mureti de laudibus litterarum oratione. Non est timendum, ne aut labore frangantur aut voluptatis capiantur illecebris ii, qui ætatis suæ florem litterarum studiis dedicarestatuerunt. Tantam enim ex his oblectationem paullatim acquirenda cognitione rerum capit animus, ut, ea qui fruuntur, ab iis neque laboris tædium neque avocantium voluptatum blanditiæ sentiantur. Itaque sapienter poëtæ, quum ceteros omnes deos Veneris imperio subdidissent, in Minervam modo et in studiorum præsides Musas nihil Veneri, nihil Cupidini juris esse voluerunt. Quin etiam illud a poëtis memoriæ proditum est, Iasonem olim ceterosque Argonautas, quum eam insulam, quæ ab amœnitate florumque copia nomen Anthe-moëssæ invenerat, præternavigarent, periculumque esset, ne molli Sirenum cantu, quæ eam insulam incolebant, ad exitium perducerentur, unum in Orpheo perfugium habuisse. Qui quum assedisset in puppi, simulque lyram blandis impelleret¹⁾ digitis, simul vocem illam, qua rupes nemoraque traxerat, explicare²⁾ cæpisset, tanta aures animosque audientium voluptate complevit, ut jam Sirenum vocibus nemo navigantium moveretur. Hac fabula quid tandem aliud doctissimi homines indicarunt, nisi id,

quod nos volumus? Florida videlicet illa insula juvenus est. Eam qui quasi prætervehuntur, magno in periculo sunt, ne Sirenum cantu, id est voluptatum blanditiis, decepti et a recto itinere abducti in vada et scopulos deferantur. Quodnam igitur huic tanto periculo comparatum remedium est? Quod, nisi Orphei, optimi ac sapientissimi vatis, lyra? Hujus suavitatem qui percipiunt, ii et Sirenum cantus pro nihilo putant et tandem, institutum illud iter emensi, vellus³⁾ aureum, id est virtutem cum immortalis conjunctam gloria, consequuntur.

1) impellere: slaa — 2) explicare: lade klinge — 3) vellus, Skind. Overskriften oversættes ogsaa. (Muret var en berømt fransk Filolog i 16. Aarh.)

Prøvens Udfald ses af hosstaaende Liste.

B. Fjerde Klasses Hovedexamen
afholdtes ikke ved Skolen i 1888.

C. Almindelig Forberedelsesexamen.

Til denne Examen, der afholdtes, den skriftlige Del den 11te og 12te Juni, den mundtlige fra 23de Juni til 3dje Juli, indstillede sig 10 Disciple, af hvilke følgende 9 bestode:

Peter Axel Buhl (Søn af Konditor H. P. B.)
 Martin Christensen (Søn af Kjøbmand C. P. C.)
 Viggo Halby (Søn af Mægler P. A. H.)
 Christian Brix Kjelgaard (Søn af Lærer M. B. K.)
 Johan Georg Løssl (Søn af Maskinfabrikant J. G. L.)
 Hans Niels Nissen Petersen (Søn af Gaardejer
 N. P. Stangemoseled).

A. Afgangsexamen for studerende.	Points i Afslutnings- fagene v. IV Kl. Hved.	Dansk Stil: Fri Opgave.	Dansk Stil. Bunden Op- gave.	Dansk og Oldnordisk.	Fransk.	Tysk.	Historie	Latinsk Version	Latin, læst.	Latin, ikke læst.	Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved- Karakter.
K. Bramsen	34	mg.	mg.	mg. +	mg.	mg. +	ug. ÷	mg. ÷	g.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	94 ² / ₃	Første.
P. Rasmussen	24 ² / ₃	g +	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	tg.	g.	g.	mg.	tg. ÷	76 ¹ / ₃	Anden.
S. M. Anchersen . . . (Privatist).	28 ¹ / ₃	mg. +	mg.	ug. ÷	g +	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	tg.	tg.	g. ÷	g. ÷	72 ² / ₃	Anden.

Peter Lautrup Ravn (Søn af Sognefoged R., Vonsild).

Hans Christian Thomsen (Søn af Gaardejer C. C. T., Binderup).

Johannes August Vyff (Søn af Gaardejer C. J. V., Vonsild).

I Bedømmelsen deltog som beskikkede Censorer Hr. Dr. phil. Fr. Winkel-Horn (Engelsk), Hr. Cand. theol. A. Ingerslev (Historie og Geografi) og Hr. Cand. mag. P. T. Foldberg (Mathematik, Regning og Naturlære); følgende Herrer viste Skolen den Velvilje at fungere som indbudne Censorer: Hr. Pastor M. Mørk-Hansen (Dansk), Hr. Overretssagfører Bennetzen (Tysk) og Hr. Læge Madvig (Naturhistorie).

De skriftlige Opgaver vare:

Udarbejdelse i Modersmaalet: Christopher Columbus.

Geometrisk Opgave: 1) I en ligesidet Trekant med Siden S er den ene Side delt i to Stykker, der forholde sig til hinanden som 1 : 2; fra Delingspunktet er fældet vinkelrette Linier, en paa hver af de 2 andre Sider. Man skal finde Arealet af de 3 derved fremkomne Figurer.

2) I en Firkant ABCD er tegnet 2 Cirkler, der begge skærer Diagonalen AC i Punkterne E og F., medens den ene rører AB og BC, den anden AD og DC. Bevis, at de 8 Stykker, hvori Siderne deles af Røringspunkterne, ere parvis lige store.

3) Af en Trekant ABC kjendes Punkterne A og B; Beliggenheden af B er ubekjendt, men af den Linie, der halverer Vinklen B, kjendes 2 Punkter; den skærer Trekantens omskrevne Cirkel i B og i et andet ubekjendt Punkt D; hvorledes kan man bestemme D og derefter B?

Arithmetisk Opgave: 1) A har i 1868 sat 1000 Kr. paa Rente og Rentens Rente, i 1878 har han sat 2000 Kr. ud paa samme Maade; i 1888 ere de udsatte Penge voxede til en saa stor Sum, at han kan købe sig en aarlig Livrente paa 500 Kr., i det han for hvert 100 Kr., han betaler, faar 10 Kr. i Livrente. Til hvilken aarlig Rente have Pengene staaet ude?

2) $\frac{8}{x^2-14x+33} - \frac{5}{x^2-17x+66}$. Regningen udføres, og der vises dernæst, for hvilke Værdier af x det udkomne vil blive positivt, negativt, Nul, uendeligt.

3) Find x og y af Ligningerne:

$$x^3 + y^3 + 2xy = 47 \text{ og } x^3 + y^3 - 2xy = 23.$$

Kun reelle Løsninger fordres.

Praktisk Regning: 1) A køber i Skoven en Stabel Brænde, som er 15 Alen lang og $4\frac{2}{3}$ Alen høj og 3 Alen bred. I Transport betaler han $9\frac{1}{11}$ Procent af Indkjøbsprisen. Han bruger selv $3\frac{2}{3}$ Favn, Resten sælger han for 28,80 Kr. pr. Favn, hvorved han vinder 10 Procent paa sine udlagte Penge. Hvor meget gav han for en Favn i Skoven?

1 Favn Brænde er 3 Alen høj, 3 Alen lang og 1 Alen bred.

2) A vil købe 1000 Alen Klæde. Han kan i England faa en Yard for 9 sh. 9 d., Told og Fragt er tilsammen 14,93 Procent af Indkjøbsprisen. I Tyskland koster 1 Meter 9 Rmk. 82 Pf., Omkostningerne ere her 16,05 Procent. Hvor er det billigst og hvor meget billigere? Forskjellen angives i danske Penge.

1 Yard = 1,479 Alen. 1 Lst. = 20 sh. = 240 d. = 18,475 Kr. 1 Meter = 1,5863 Alen. 1 Rmk. = 100 Pf. = 0,8893 Kr.

(Logarithmer anvendes).

Engelsk Version: Thomas Wilson was born in 1750 at Dumfries, and became blind from small-pox¹⁾ in his early infancy. Being of industrious habit, he, with great labour and perseverance, succeeded in learning the trade of a turner²⁾, by which he was enabled to support himself without being burdensome to others. This business required a considerable number of tools³⁾, and he kept them so arranged, that he could, without the slightest difficulty, take from his shelf the particular one he required, and even sharpen it when necessary. He made with his own hands a lathe⁴⁾, whith which he was long in the habit of turning a great variety of articles, in the manufacture of which he was unrivalled in all the country round. It was not unusual to see him buying a plank ten feet long, raising it upon his shoulder, and bearing it home through the streets without a single accident. His sense of feeling was very fine, and he was always eager to visit the shops of the tradesmen in order to examine with his fingers any curious object they had obtained or produced. Thomas early became

fond of visiting the old church-steeple at Dumfries, and at the age of twelve was promoted⁵⁾ to the office of chief ringer. From that time his first visit every morning was to the church. For more than half a century Thomas was at his post three times a day, punctual to a minute, whether the clock were right or wrong, and, it is believed, without a single omission. He seems to have performed all domestic offices for himself. He fetched his own water, made his own bed, cooked his own victuals, and always kept his house ver clean.

1) small-pox: Børnekopper. — 2) turner: Drejer. — 3) tool: Redskab. Stykke Værktøj. — 4) lathe, Drejebænk. — 5) promote: forfremme.

Prøvens Udfald ses af hosstaaende Liste.

D. Skolens Aarsprøve.

Discipeltallet ved Slutningen af Skoleaaret 1887—88 var 199. Af disse indstillede sig til Afgangsprøverne 13; ved Aarsprøven vare saaledes 186 til Stede. Udfaldet var følgende:

Af V	Klasses	5	Disciple	opflyttedes	5.
— IV st.	—	2	—	—	0.
-- III st.	—	10	—	—	6.
— III R.	—	16	—	—	12.
— II st.	--	10	—	—	6.
-- II R.	—	14	—	—	8.
— I st.	—	9	—	—	7.
- I R.	—	24	—	—	14.
— 3. Underkl. A.		16	—	—	12.
— 3.	—	B. 16	—	—	11.
— 2.	—	A. 19	—	—	16.
— 2.	—	B. 20	—	—	14.
-- 1.	—	25	—	—	21.

---

186 Disciple.

C. Almindelig Forberedelsesexamen.	Skriftlig Dansk.	Mundtlig Dansk.	Engelsk.	Tysk.	Historie.	Geograf.	Naturhistorie.	Regning.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Orden.	Points.
P. A. Buhl.....	g. ÷	mg.	g.	mg. ÷	g.	mg. ÷	mg. ÷	g.	ug. ÷	tg. +	g.	ug. ÷	83
M. Christensen.....	g. +	ug. +	mg. ÷	mg.	ug.	mg.	mg. +	mg. ÷	ug. ÷	ug.	ug.	ug. ÷	106 $\frac{1}{3}$
V. Halby.....	g. ÷	mg. ÷	g. +	g.	mg. +	mg. ÷	g.	mg. ÷	mg. +	g. ÷	mg.	mg.	89
C. B. Kjelgaard.....	g. ÷	ug. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	ug. ÷	g. +	tg. ÷	g.	g.	mg. +	mg. +	85 $\frac{2}{3}$
J. G. Løssl.....	g. +	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	mg. ÷	mg.	mg.	ug. ÷	ug. ÷	101 $\frac{1}{3}$
H. N. N. Petersen...	mg. +	ug. ÷	mg. ÷	mg.	g. +	mg. ÷	mg. ÷	g. ÷	g. ÷	g. ÷	g. ÷	ug. ÷	90 $\frac{1}{3}$
P. L. Ravn.....	mg.	mg. ÷	mg.	mg.	g. +	g. +	mg. ÷	ug.	mg.	mg.	mg. +	mg. +	102
H. C. Thomsen.....	mg. ÷	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	ug.	g.	mdl. ÷	g. +	tg. +	mg. ÷	mg. +	76 $\frac{2}{3}$
J. A. Vyff.....	g. ÷	g. +	tg. ÷	tg. ÷	g.	ug. ÷	mg. ÷	mg.	mg.	g. +	mg.	mg.	66 $\frac{1}{3}$

Undervisningen.

Fagene have været fordelte mellem Lærerne paa følgende Maade:

Faste Lærere:

Bestyreren: Dansk i VI, IV, III og II Kl.; danske Vers og nordisk Mythologi i I st. og I R.; danske Vers i 3, 2 og 1. U.; almindelig Litteratur og Kunsthistorie i VI	21	Timer.
Hr. Cand. philol. Wiwel: Latin i VI, IV og III; Græsk i VI og IV; Oldnordisk i VI	31	—
Hr. Cand. polyt. Jessen: Naturlære i VI, IV R og III R; Matematik og Regning i III, II og I st. Kl.; Tegning i 1 U. . .	29	—
Hr. Cand. philol. Kanaris Klein: Fransk i VI, IV, III, II, 3 U. A. og 3 U. B; Latin i I st.; Græsk i III st.	30	—
Hr. Lærer og Translatør Holst (Skolens Inspektør): Tysk i VI, IV, III og II; Skrivning i III, II og I, 3. U. A., 2. U. A. og 1. U. (27 Timer samt Indskrivning i Karakterbøgerne 3 Timer).....	30	—
Hr. Lærer Larsen: Naturhistorie i IV, III, 3. U. A., 3. U. B., 2. U. A., 2. U. B., 1. U., Skrivning i 2. U. B.; Tegning i IV R., III R., II R., I R., 3. U. A., 3. U. B., 2. U. A., 2. U. B.	30	—
Hr. Lærer og Translatør Olsen: Engelsk i hele Skolen; Matematik og Regning i IV Kl. og I R.	30	—

Hr. Cand. phil. Haagerup: Historie og Geografi i IV Kl.; Historie i III Kl.; Geografi i II Kl., I st. Kl., 3. U. B. og 2. U. A.; Dansk i 3. U. B. og 2. U. B.; Tysk i 3. U. A. (27 Timer + 3 Timer Karakterindskrivning)	30	Timer.
Hr. Cand. theol. Holm: Geografi i III, I R, 3. U. A., 2. U. B. og 1. U.; Tysk i I st., I R., 3. U. B., 2. U. A. og 2. U. B.; Dansk i I R.	29	--
Hr. Lærer K. Hansen: Religion i III, II, I st., I R., 3. U. og 2. U. (A. og B.); Naturhistorie i II, I st. og I R.; Regning i 2. U. og 1. U.	29	—
Hr. Cand. phil. C. N. Hansen: Historie i VI, II, I st. og R., 3. U. A. og B., 2. U. A. og B. og 1. U.; Dansk i I st. og 3. U. A.; Religion i 1. U.	29	—

Timelærere:

Hr. Overbetjent Borck (D. M.): Gymnastik i VI, IV, III, II samt delvis i I st. og I R	10	.
Hr. Pastor Schjøtt, Sognepræst i Kolding: Religion i VI og IV	2	--
Hr. Kordegn Schmidt: Sang i hele Skolen	5	—
Hr. stud. mag. Mortensen: Latin i II st.; Fransk i I st.; Regning i 3. U. A., 3. U. B. og 2. U. A.; Skrivning i 3. U. B.; Dansk i 2. U. A. og 1. U.	31	—
Hr. Sergeant, Gymnastikl. Koch*): Gymnastik i Underkl. samt delvis i I st. og I R.	8	—

---

*) Hr. Koch afløste den 15. April Hr. Lærer Hansen. To Gymnastiktimer om Ugen ere fra denne Tid til Skoleaarets Udgang besørgede af Hr. Lærer Buhl som Vikar.

Der undervises saaledes ugentlig i 369 Timer; 311 Timer besørges af faste Lærere, 58 Timer af Timelærere.

Det ugentlige Timetal, der har været tillagt de enkelte Fag, ses af Tabellen Side 13.

Oversigt over Aarets Arbejde:

Religion.

1. U. Det gamle Testamente efter Tangs mindste Bog; 8. Salmer. -- 2. U. Det nye Testamente efter Tangs Udvidet Bibelhistorie; Luthers Katekismus, de to første Parter med de tre sidste uden Forklaringer; 8 Salmer. — 3. U. Det gamle Testamente efter Tangs Udvidet Bibelhistorie; Luthers Katekismus med Forklaringer; 8 Salmer. — I R. Det nye Testamente efter Tangs Udvidet Bibelhistorie, det gamle fra Skabelsen til Rigets Deling. Balslevs Lærebog: 1ste og 2den Trosartikel; Luthers Katekismus; 7 Salmer. — I st. Bibelhistorie som I R., Balslevs Lærebog fra § 45 til 3dje Artikel; Luthers Katekismus; 10 Salmer. — II Kl. Det nye Testamente samt det gamle Testamente indtil Kongerne efter Tangs større Bog; Balslevs Lærebog: 3dje Artikel og Fadervor. Luthers Katekismus; 8 Salmer. — III. Kl. Det gamle Testamente efter Angers Bog; Bjærgprædikenen gennemgaaet; Balslevs Lærebog: Daaben og Nadveren. — IV. Kl. Gennemgaaet Johannesevangeliet. — VI Kl. Lukasevangeliet, Kap. 18—23 i Grundtexten, hvortil er knyttet Excursioner i kirkehistorisk, dogmatisk og ethisk Retning.

Dansk.

1. U. Oplæsning og Tankeøvelser efter J. Larsens Læsebog, S. 1—145. Navneord, Tillægsord og Udsagnsord lærte at kjende. Afskrift eller Diktat en Gang om Ugen. En Del Digte uden ad. — 2. U. Oplæsning og Analyse samt Tankeøvelser efter samme Bog. En Del Digte uden ad. En Diktatstil om Ugen. — 3. U. Oplæsning og Analyse samt Vers efter Sigurd Müllers Læsebog. En Stil om Ugen (Diktat og Gjenfortælling). I R. Oplæsning og Analyse samt Vers uden ad efter samme Læsebog; Schneekloths Grammatik til Pronominerne; Nordens Gudelære mundtlig gennemgaaet. En Stil om Ugen, mest

	1. U.	2. U.		3. U.		Ist.	IR.	II			III			IV			VI	
		A.	B.	A.	B.			st.	F.	R.	st.	F.	R.	st.	F.	R.		
Religion	2	2	2	2	2	2	2		2			1			1		1	19
Dansk	6	5	5	5	5	3	3	1	2	1		2	1		2	1	2	44
Oldnordisk																	1	1
Tysk		4	4	3	3	3	3		3			2	1		2	1	3	32
Fransk				4	4	3		3			2			2			4	22
Engelsk							5			3			4			5		17
Latin						6		6			6			7			7	32
Græsk										5				5			5	15
Historie	2	2	2	2	2	2	3		2	1		2			2	1	3	26
Geografi	2	2	2	2	2	2	2		2			2			2			20
Naturhistorie	2	2	2	2	2	2	2		2			2			2			20
Mathematik						6	6		6			6			6		1	51
Regning	4	4	4	4	4											3	3	9
Naturlære													3				3	3
Almindelig Litteratur & Kunsthistorie																	1	1
Skrivning	4	3	3	2	2	1	2		1				1			1		20
Tegning	2	2	2	2	2		2			1			1			1		15
Sang!	(2)	(2)	(2)	[1]	[1]	(1)	(1)		[1]			[1]						5 (21)
Gymnastik	(4)	(4)	(4)	[4]	[4]	(4)	(4)		[4]			[4]			(4)		(4)	20 (44)
	30	32	32	33	33	35	35	10	25	6	13	22	11	14	21	14	34	369 (400)

(Gjenfortælling. — I st. Schneekloths Grammatik til Udsagnsordene; største Delen af Oehlenschlägers „Nordens Guder“ oplæst; ellers som I R. — II Kl. Sigurd Müllers Haandbog brugt til Øvelser i Oplæsning og Analyse; nogle Digte uden ad. Oplæst Holberg: Henrik og Pernille, Det lykkelige Skibbrud, Jeppe paa Bjærget, Pernilles korte Frøkenstand, Mascerade; Oehlenschläger: Aladdin; Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen. Stil hver anden Uge. — III Kl. Oplæsning og Analyse efter Sigurd Müllers Haandbog. Oplæst Holberg: Den politiske Kandestøber, Jakob von Thybo og Kilderejsen; Oehlenschläger: Hakon Jarl; J. L. Heiberg: Nej og Aprilsnarrene; Hertz: Sparekassen; Hostrup: Eventyr paa Fodrejsen. Stil hver anden Uge. — IV Kl. Oplæsning og Analyse efter Sigurd Müllers Hovedbog. Læst og gennemgaaet: Holberg: Den politiske Kandestøber, Jeppe paa Bjærget og Ulysses von Ithacia; Ewald: Fiskerne; Wessel: Kjærlighed uden Strømper og nogle Digte; J. Baggesen: Kallundborgs Krønnike; Oehlenschläger: Hakon Jarl; Grundtvig: Paaskeliljen; J. L. Heiberg: De uadskillelige; Hertz: Kong Renés Datter; Hauch: Hellig Oluf og hans Stallare, Den uadelige Ridderfrue; Blicher: Ak, hvor forandret; Chr. Winther: Forskjellige mindre Digte; Paludan-Müller: Abels Død; Hostrup: En Spurv i Tranedans. Stil hver anden Uge. — VI Kl. Den danske Literaturs Historie efter Sigurd Müllers Bog. Adskillige Digterværker oplæste. Stil hver anden Uge.

Oldnordisk.

VI Kl. Efter Wimmers Læsebog læst Gunlaugs Saga (med Udcladelse af Versene) samt Thrymskvadet; Formlæren efter Wimmers lille Sproglære.

Tysk.

2. U. Kapers og Simonsens Læsebog, 1—56. Grammatikens Elementer, indøvede dels under Læsningen, dels efter Kapers Skema. Kapers Stiløvelser I, Nr. 1—17. Enkelte Stile skrevne paa Skolen. — 3. U. Samme Læsebog, Side 66—84 og 97—119; nogle Digte lærte uden ad; det vigtigste af Formlæren efter Kapers Skema; sammes Stiløvelser I, 17—30. En Stil om Ugen. — I R. Kapers Læsebog for Mellemlasserne, Side 1—58 (nyeste Udgave); sammes Grammatik for fra til Slutningen af 2den Conjugations Verber. Sammes Stiløvelser 31—62. En

Stil om Ugen. — I st. Samme Læsebog 1—58 og 210—221; undertiden Højtlesning i Hauffs Märchen; i øvrigt som I R. — II Kl. Kapers Læsebog for Mellemlasserne, S. 58—127. Hele Formlæren repeteret. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tysk og enkelte Hjemmestile. Der er fortalt Disciplene en Del Smaahistorier paa Tysk. — III Kl. Samme Læsebog Side 125—193. Syntaxen gennemgaaet og Formlæren repeteret. Enkelte Hjemmestile og mundtlige Oversættelser fra Dansk til Tysk. Nogle Historier fortalte Disciplene paa Tysk. — IV Kl. Samme Læsebog, Side 173—252. Hele Grammatiken repeteret. Som Maanedslæsning Biernatzki: Die Hallig. Extemporallæsning efter P. Hjorts Læsebog. Realisterne have desuden repeteret Kapers Læsebog, S. 127—193. — VI Kl. Schiller: Die Braut von Messina. 40 Sider af Jonas' Musterstykke Deutscher Prosa. Et Udvalg af Kellers Mustersammling Deutscher Gedichte. Formlære og Syntax repeteret. Maanedslæsning: Biernatzki: Die Hallig. Eckstein: Humoresken, I—II Enkelte Timer Extemporallæsning.

Fransk.

3. U. 10 Disciple af A. og 9 af B. have deltaget i Undervisningen. Jungs Elementarbog, 1ste Kursus læst og repeteret. En Skolestil om Ugen. — I st. samt 6 Disciple af I R. Samme Bog, 2det og 3dje Afsnit. Skolestil hver anden Uge. — II st. samt 2 Disciple II R. Samme Bog, Side 80 og ud. En Stil om Ugen, til Dels efter Jungs Stiløvelser. III st. samt 2 Disciple af III R. Marmier: A la ville et à la campagne, 60 Sider. Det væsentligste af Formlæren efter Jungs Grammatik. Pios Glosesamling benyttet. En Stil om Ugen efter Jungs Stiløvelser. Af og til Extemporallæsning. — IV st. Statarisk: Oct. Feuillet: Le roman d'un jeune homme pauvre. Til Extemporal- og Hjemmelæsning: Marmier: A la ville et à la campagne samt Michaud: Histoire de la première croisade, Formlæren og enkelte syntaktiske Regler repeterede efter Jungs Grammatik. Circa 10 Stile efter Jungs Stiløvelser. Pios Glosesamling benyttet. — VI Kl. Corneille: Cinna. Victor Hugo: Hernani. Adskillige Stykker af Baruel og Michelsens fr. Prosastykker. George Sand: L'Orco og Le Toast. Thierry: Recits des temps mérovingiens. Perrault: Riquet à la Houppe. Alph. Daudet: Nogle af Contes du lundi. En Del Digte af Marcussens

Recueil de poésies françaises. Jungs Grammatik. Pios Glose-samling. Omtrent 6 Stile om Maaneden efter Jungs Stiløvelser, 2den Afdeling.

Engelsk.

IR. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling. Løkkes Læsebog for Begyndere, Side 1—87. Stil mindst hver anden Dag. — II R. Løkkes Læsebog for Begyndere, Side 23 og ud. Listovs Læsestykker og Stiløvelser, I. Afdeling, Stk. 1—38, hvoraf de danske Stykker ere skriftlig oversatte, dels paa Skolen, dels i Hjemmet. Det vigtigste af Formlæren. — III R. Listovs Læsestykker, II. Afd., S. 3—117. Boysen: Engelske Digte, Side 3—30 Det væsentligste af Lunds Grammatik. Stil eller Version omtrent hver Uge. — IV R. Listovs Læsestykker, II. Afd., Side 60—118, samt Digtene bag i Bogen. Løkke: Læsebog for Begyndere, Side 134—144. Sammes Læsebog for Mellemlasserne, Stykke 34, 54 og 58. En Del af det tidligere læste er repeteret og opgives til Examen. Extemporallæsning: 103 Sider af Listovs Læsebog, II. Afd. Maanedslæsning: Voltaire: Columbus and the discovering of America. Franklin: Sayings of poor Richard. Sir John Rennie: A visit to Smyrna. Lunds Grammatik med syntaktiske Tilføjelser. Til Examination ved Afgangsexamen opgives i Prosa Listovs Læsestykker, Side 3—26, 85—103. Løkkes Læsebog for Mellemlasserne, Side 1—15, 23—24, 26—29, 40—49, 78—80, 82—118, 179—185. I Poesi af samme Bog, Stk. 8, 12, 19, 21, 24, 26, 28, 30, 37, 54.

Latin.

I st. Kl. Hauchs Elementarbog, læst og repeteret til Stykke 125. En Del Skolestile — Oversættelse af danske Stykker i Bogen. — II st. Efter Fibiger og Pios Udvalg læst Cæsar, Side 90—91 og 96—98; Cornelius Nepos: Themistokles og Alcibiades, Side 130—140; Livius, Side 219—224. Repeteret Formlæren og læst Hovedpunkter af Kasuslæren efter Madvig. Gloser efter Kerrns og Krebs' Udvalg. To Stile om Ugen efter Iversens Stiløvelser, 1ste Kursus. I Begyndelsen indøvet Brug af Hjælpemidler og Øvelse i Selvarbejde. — III st. Læst og repeteret Cæsars Gallerkrig VII, 1—21 og 29—70 (incl.). Cicero: Actio prima in Verrem Ovid (efter Blochs Udvalg) Philemon og Baucis samt Laomedon. Alle Grammatikens Hovedregler

læste og indøvede ved stadig mundtlig og skriftlig Skolestil efter Iversen samt ugentlig Hjemmestil. Indledning til Verslæren efter Madvig. — IV st. Læst Cicero: 3dje og 4de Catilinariske Taler samt Talerne for Dejotarus og Ligarius; Livius XXXII samt 10 Kapitler af XXIII; Ovid (efter Blochs Udvalg): Phaëton, Pyramus og Thisbe, Cadmus, Actæon, Ino og Athamas. Repeteret Ciceros 3dje og 4de Catilinariske Taler samt Talen for Dejotarus indtil Kap. 9, Livius XXXII indtil Cap. 25; af Ovid Phaëton samt Pyramus og Thisbe. Ugentlig Hjemmestil efter Iversen. Stadig skriftlig og mundtlig Stil paa Skolen. Alle Grammatikens Hovedregler repeterede efter Madvig. — VI Kl. Læst af Cicero: Talen pro Archia og 3dje Bog af Disputationes Tusculanæ; Vergil: Aeneis III. og V.; Horats: Et Udvalg af Oderne (1520 Vers). Repeteret Livius: De 39 første Kap. af XXVIII; Seneca: De constantia sapientis; Cicero: Disp. Tusc. III, Talen pro Archia; Vergil: Aeneis V; Horats: Oderne i Udvalg og en Del af Brevene i Iste Bog. Cursorisk læst Cæsar: De bello Gallico, fra Kap. 50 samt Livius XXVII. Ugentlig Version efter Henrichsens Opgaver. En sammenhængende Grammatikrepetition efter Madvig. Realfagene vedligeholdte i Tilknytning til Pensumet med Henvisning til de gennemgaaede Lærebøger, især Thomsens Antiquiteter ved Kinch.

Græsk.

III st. Kl. Bergs Forskole med tilsvarende Afsnit i Bergs Formlære. Xenophons Anabasis II, de 10 første Sider. — IV st. Læst og repeteret Xenophons Anabasis V og Homers Odysse II samt 75 Vers af III. Formlæren efter Berg, Hovedreglerne om Modus samt andre under Læsningen forekommende syntaktiske Regler efter Hudes Haandbog. — VI Kl. Læst Lukian: Hanen, Plutarch: Gajus Gracchus, Demosthenes: Tale mod Konon; repeteret 200 Kapitler af Herodot (udvalgte Steder af VII efter Kap. 200, samt af VIII og IX), desuden det læste af Lukian, Plutarch og Demosthenes samt en Del af de opgivne Partier af Platos Phædon og Symposion; endelig Homers Odysse I, VI, IX, X og Iliaden XVI, XVII. Hovedreglerne af Syntaxen efter Madvig. Grammatik og Realfag knyttet til det læste; Christensen: „Det græske Statsliv i Oldtiden“ er benyttet.

Historie.

1. U. Danmarks Historie til Christian den fjerde efter Roms lille Fædrelandshistorie. — 2. U. Danmarks Historie fra Frederik den tredje efter samme Bog; Oldtidens Historie til Gajus Marius efter Blochs mindre Lærebog. — 3. U. Fra Gajus Marius til Julirevolutionen efter samme Bog. — I R. Oldtidens Historie samt af Middelalderen indtil Korstogene efter Blochs Lærebog for Realskoler. — I st. Samme Bog: Oldtidens Historie. — II. Samme Bog: Middelalderens Historie samt Nordens indtil Reformationen. — III. Samme Bog; Nordens Historie fra Dronning Margrethe til 1789; alm. Verdenshistorie fra Reformationen til den franske Revolution. — IV R. Det lovbehandlede Pensum efter Blochs Lærebøger for Latin- og Realskoler. — IV st. Oldtidens og Nordens Historie efter samme Bøger. — VI. Thrige: Oldtidens og Nordens Historie. Blochs Lærebog for Realskoler: Middelalderen og den nyere Tids Historie. Blochs Lærebog for de lærde Skoler: Den nyeste Tids Historie.

Alm. Literatur- og Kunsthistorie.

VI Kl. Hovedtræk af Middelalderens og Renaissancens Literatur- og Kunsthistorie, givne i Foredrag og ved Oplæsninger. En Del Gjengivelser af Kunstværker foreviste og forklarede.

Geografi.

I U. Evropa i Almindelighed samt Nord- og Østevropa efter Granzows lille Geografi. — 2 U. Syd-, Vest- og Mellemeuropa efter samme Bog; forskellige fysiske Forhold oplyste og forklarede. — 3. U. De fremmede Verdensdele og det meste af den fysiske Geografi efter samme Bog. — I R. og I st. Evropa i Almindelighed samt Nord- og Østevropa efter Granzows Nr. 2. — II. Syd-, Vest- og Mellemeuropa efter samme Bog. — III. De fremmede Verdensdele og Indledningen til „Havet“ efter samme Bog. — IV. Det samlede Pensum læst og repeteret efter samme Bog.

Naturhistorie.

1 U. Pattedyrene samt Fuglene indtil Hønsene efter Lützens Zoologi, Nr. 3. — 2. U. Klatrefugle, Høns, Strudse,

Vadefugle, Svømmefugle, Krybdyr og Padder samt Leddyrene indtil Biller efter samme Bog. — 3. U. Zoologi: De egentlige Leddyr og Bløddyrerne indtil Straaledyrerne efter samme Bog. Botanik: Grønlunds lille Lærebog indtil Katostfamilien. — I R. og I st. Zoologi: Fra Mennesket til Hønsfuglene efter Lütken, Nr. 2. Botanik: De frikronbladede og helkronede efter Grønlunds lille Bog. — II. Zoologi: Fra Krybdyrerne til Vaarfluerne efter Lütken, Nr. 2. Botanik: De enkimbladede og de blomsterløse Planter efter Grønlunds lille Lærebog. — III. Zoologi: Leddyr og Bløddyr efter Lütken, Nr. 2. Botanik: De enkimbladede og Lønboplanterne efter Grønlunds større Bog. — IV. Zoologi: Lütken, Nr. 2. Botanik: Grønlunds større Bog.

Mathematik.

I R. og I st. Jul. Petersen: Arithmetik og Algebra til Polynomiers Division. Samme: Geometri, til 2det Kapitel. — II. Steen: Arithmetik og Algebra; Decimalbrøk, Proportioner, Potens, Ligninger af 1ste Grad. J. Petersen: Geometri, læst og repeteret Kap. 2, repeteret Kap. 1. — III. Steens Algebra: Rod, Ligninger af 1ste og 2den Grad. J. Petersen Geometri: Fra Kap. 3 til Cirkelperiferiens Deling. I Reglen en Hjemmeopgave om Ugen. — Steens Algebra: Logarithmer, Rækker og sammensat Rentesregning. Repeteret det hele Pensum efter samme Bog samt Steens Arithmetik. J. Petersens Geometri: Trekantens Areal, udtrykt ved Siderne, og desuden hele Bogen repeteret.

Regning.

1. U. Division i ubenævnte Tal; de fire Regningsarter i benævnte Tal. Meiers Regnebog I. Hovedregning og Tabel. — 2. U. Meiers Regnebog I, blandede Opgaver 2—3. Hovedregning og Tabel. — 3. U. De fire Regningsarter i Brøk, Decimalbrøk og blandede Opgaver, § 8—10, efter Meiers Regnebog II. Den store Multiplicationstabel. Mønt, Maal og Vægt gennemgaaet efter Anskuelsesprincippet. — I R. og I st. Meiers Regnebog II. Decimalbrøk og blandede Opgaver i Brøk og Reguladetri. — II. Meiers Regnebog II. Blandede Opgaver i Decimalbrøk og Forholdsregning. — III. Knud Christensens Regnebog; forskellige Opgaver. Forholdsregning, Ligninger o. s. v. — IV. Knud Christensens Regnebog. Areal- og Volumenberegning, sammensat Rentesregning o. s. v.

Naturlære.

III R. Ellingers Fysik: Varmelære, Magnetisme og Elektricitet. — IV R. Prytz' Naturlære: Afsnittene om Varme, Maskiner, Bevægelse; repeteret hele Bogen. — VI. Prytz' Naturlære: Faste Legemers Ligevægt, Berøringskræfter, Bevægelse; repeteret hele Bogen. Schmidts Astronomi: Fra Kap. 1V og ud; repeteret hele Bogen.

Skrivning.

Øvelse i Skjønsskrivning efter Lærerens Forskrift paa Klassetavlen. — I IV R. Afskrivning efter Bog til Udvikling af en god og tydelig selvstændig Haandskrift. Disciplene levere en maanedlig Prøveskrift, der fremlægges ved Aarsprøven.

Tegning.

Der har været arbejdet dels efter C. V. Nielsens Kursus i elementær Frihaandstegning, dels efter Hetsch's store Konturer. En Del Disciple have desuden haft Øvelser i Skyggetegning efter Gibsornamenter.

Sang.

Undervisningen er bleven fremmet paa lignende Maade som hidtil, i det Disciplene have været delte i fire Hold, af hvilke de to øverste ere blevne indøvede i trestemmig — for enkelte Melodiers Vedkommende firstemmig — Sang. Desuden er der i alle Afdelinger undervist i Nodelæsning og Theori. Sannes Bøger brugte.

Gymnastik og Svømning.

Undervisningen, ved hvilke Disciplene have været delte i fem Hold, er dreven efter følgende Plan:

Første Hold (1. og 2. U.): Forberedende Øvelser, Gang og Løb, Højde- og Længdespring.

Andet Hold (3. U.): Samme Øvelser og Klatring.

Tredje Hold (I R. og I st.): Samme Øvelser, desuden Øvelser i Trapets og Barre.

Fjerde Hold (II og III Kl.): Samme Øvelser, desuden Voltigering.

Femte Hold (IV og VI Kl.): Samme Øvelser, desuden Øvelser i Rek, Hugning og Skydning med Salonbøsse.

Undervisningen i Svømning har været dreven, saa længe Forholdene tillode det.

Inspektionen.

Den 18de Oktober besøgte Skolen af Hr. Professor, Dr. phil. Julius Petersen, der som Medlem af Undervisningsinspektionen var til Stede ved Undervisningen i forskjellige Klasser. Desuden inspiceredes den 1ste April Sangundervisningen af Sanginspektøren, Hr. Kantor Sanne og den 29nde April Gymnastikundervisningen af Gymnastikinspektøren, Hr. Oberstlieutenant Amsinck.

Disciplene.

Discipeltallet, der umiddelbart efter Sommerferien var 220, er nu ved dets Slutning 199, i det der i den mellemliggende Tid er optaget 4 Disciple og udgaaet 25. En kjær Discipel afgik ved Døden; det var den fjortenaarige Karlo Sørensen (II R.), som bortkaldtes den 3dje April efter et kort Sygeleje af Difteritis. Han var en flink og meget elskværdig Dreng, hvis Bortgang gjorde et smerteligt Indtryk saa vel paa Kammeraterne som paa Skolens Lærere.

Hvorledes Discipeltallet for øvrigt har vexlet i Aarets Løb, fremgaar af følgende Oversigt:

	Afgang.	Tilgang.	Disci- peltal.
Tallet af Disciple i Slutningen af Skole- aaret 1887—88 (se Program for 1888)			199
Udgaat efter Afgangsprøven 12)	19		
— — Aarsprøven 7)			
Tilgang ved Optagelsesprøven $\frac{6}{7}$, 88.		40	
Senere optaget		4	
Afgang i Skoleaaret	25		
Nuværende Discipeltal			199

Efter Forældrenes Livsstilling fordele Disciplene sig paa følgende Maade: 52 ere Sønner af Landbrugere, 51 af Handlende, 40 af Embeds- og Bestillingsmænd, 26 af Haandværkere, 30 af Fædre i forskjellige andre Livsstillinger.

I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene opførte Klassevis i Bogstavorden. Hjemstedet nævnes kun, naar Forældrene ere bosatte uden for Kolding.

VI Kl. (6 Disciple).

1. *J. Borch.* Kjøbmand E. A. B.
2. *K. Hørlyck.* Gaardejer P. R. H., Bastrup.
3. *J. Lind.* Gaardejer C. N. L., Skartved.
4. *S. Sørensen.* Gaardejer S., Jordrup.
5. *C. Tillisch.* Herredsf., Kammerjunker T.
6. *C. Vyff.* Gaardejer Vyff, Vonsild.

IV st. Kl. (9 Disciple).

7. *V. Frederiksen.* Proprietær F., Nedergaard, N. Bjært.
8. *H. Gether.* Afd. Apotheker G.
9. *M. Hansen.* Lærer H., Vamdrup.
10. *G. Kaaber.* Afd. Sagtører K.
11. *C. Krøldrup.* Grosserer K.
12. *H. Nyholm.* Herredsf. N.
13. *O. Røder.* Afd. Proprietær R., Dyrehavegaard.
14. *F. Schjøtt.* Pastor S.
15. *A. V. Schmidt.* Afd. Kjøbmand Schmidt.

IV Rkl. (10 Disciple).

16. *K. Buch.* Gaardejer H. B., Seest.
17. *F. V. Findsen.* Afd. Gaardejer F., Vonsild.
18. *K. Harboe.* Bankbogholder H.
19. *L. Holst.* Gaardejer H., Virkelyst.
20. *J. P. Iversen.* Værtshusholder I.
21. *N. Pedersen.* Husmand P., Seest.
22. *A. Petersen.* Husmand P., Skjærbæk.
23. *F. Rasmussen.* Gartner P. R.
24. *K. Thomsen.* Gaardejer T., Langholtgaard.
25. *V. Wedel.* Bagermester W.

III. st. Kl. (8 Disciple).

26. *C. S. Borch.* Kjøbmand C. S. B.
27. *K. Hartnack.* Afd. Pastor H.
28. *H. Jacobsen.* Herredsfuldm. J.
29. *G. Jensen.* Praktiserende Læge J.
30. *E. Knudsen.* Kjøbmand K.
31. *J. Kralund.* Kjøbmand K.
32. *A. Krøldrup.* Br. t. Nr. 31.
33. *H. Wissing.* Proprietær W., Sønderskovgaard.

III Rkl. (10 Disciple).

34. *J. Borch.* Br. t. Nr. 1.
35. *J. Dall.* Proprietær D., Vejstrupgaard.
36. *A. Frederiksen.* Br. t. Nr. 7.
37. *H. Johnsen.* Stationsforvalter J., Holsted.
38. *H. Knudsen.* Br. t. Nr. 30.
39. *A. Kaaber.* Br. t. Nr. 10.
40. *P. Lind.* Gaardejer N. C. L., Skartved.
41. *G. Møller.* Afd. Fabrikant M.
42. *A. Rose.* Lærer R., Skanderup.
43. *J. A. Østergaard.* Gaardejer Ø., Egtved.

II st. Kl. (10 Disciple).

44. *C. Bay.* Dampskibsexpeditør B.
45. *E. Preetzmann-Aggerholm.* Apotheker P.-A.
46. *L. Preetzmann-Aggerholm.* Br. t. Nr. 45.
47. *S. Jensen.* Kjøbmand F. J.
48. *M. Juhl.* Gaardejer J., Skartved.

49. *J. Linstow*. Jærnbaneassistent V. L., Vamdrup.
 50. *G. Nielsen*. Skræddermester N, Seest.
 51. *C. Pagh*. Stationsinspektør P.
 52. *Th. Roose*. Grosserer R.
 53. *C. Utzon*. Møllejejer U., Dalby.

II Rkl. (13 Disciple).

54. *K. Buch*. Afd. Stempelfabrikant B,
 55. *C. Byriel*. Bankfuldm. B.
 56. *H. Bølling*. Urmager B.
 57. *R. Dinesen*. Gaardejer D., Vonsild Mark.
 58. *A. Grün*. Stentrykker G.
 59. *H. Hansen*. Dyrlæge H., Sdr. Bjært.
 60. *H. P. Hansen*. Skrædder H., Nørre Bjært.
 61. *P. H. Hansen*. Savværksejer Hansen.
 62. *A. Jensen*. Smørhandler J.
 63. *H. Møller*. Gaardejer M., Gamst.
 64. *P. Møller*. Kroejer M, Egtved.
 65. *K. Nielsen*. Politibetjent N.
 66. *V. Stannius*. Gaardejer S., Kjøbenhoved.

I st. Kl. (13 Disciple).

67. *O. Fich*. Praktiserende Læge F.
 68. *P. Hansen*. Sagfører H.
 69. *V. Hirth*. Bankbogholder H.
 70. *E. Jespersen*. Kroejer J., Hvilested Kro.
 71. *J. Kaalund*. Fabrikant, Konsul K.
 72. *P. Larsen*. Sognepræst L., Secst.
 73. *J. Moe*. Sognepræst M., Skanderup.
 74. *Th. Müller*. Rektor M.
 75. *J. Petersen*. Lærer P., Tavlov.
 76. *K. Ræder*. Br. t. Nr. 13.
 77. *E. Schmidt*. Dyrlæge S.
 78. *J. Thomsen*. Br. t. Nr. 24.
 79. *K. Thomsen*. Stationsforvalter T., Brørup.

I Rkl. (23 Disciple).

80. *P. Andersen*. Oversergeant A.
 81. *G. Burcharth*. Kommissionær B.
 82. *A. Christensen*. Kjøbmand L. P. C.

83. *J. Dall.* Br. t. Nr. 35.
84. *P. E. Findsen.* Br. t. Nr. 17.
85. *V. Friis.* Tandlæge F.
86. *P. Gudsøe.* Snedkermester G.
87. *V. Harboe.* Br. t. Nr. 18.
88. *J. Holm.* Afd. Gaardejer H., Kokholm, Vonsild.
89. *K. Jasper.* Toldassistent J., Taps.
90. *I. Jensen.* Afd. Gjæstgiver J.
91. *J. M. Jensen.* Kjøbmand A. J.
92. *V. Jensen.* Retsvidne J.
93. *P. Juhl.* Forpagter J. Aastorp.
94. *K. Jørgensen.* Afd. Malermester J.
95. *E. Kjølgaard.* Lærer K.
96. *K. Løssl.* Maskinfabrikant L.
97. *K. Nissen.* Postbud N., Kjøbenhavn.
98. *C. Roose.* Br. t. Nr. 52.
99. *S. P. Sørensen.* Kjøbmand S., Brørup.
100. *C. Thim.* Portør T., Lunderskov.
101. *H. Tingleff.* Proprietær, Amdsraadsmedlem T., Vonsild.
102. *K. Thomsen.* Hotelejer T.

3. Ukl. A. (19 Disciple).

103. *O. Born.* Apotheker B., Brørup.
104. *V. Halby.* Mægler H.
105. *Fr Hansen.* Kjøbmand A. H.
106. *H. Henrichsen.* Grosserer H.
107. *A. Hentzen.* Bagermester H., Vonsild.
108. *C. Jensen.* Br. t. Nr. 29.
109. *A. Johnsen.* Br. t. Nr. 29.
110. *A. Mommsen.* Gaardejer M., Vranterupgaard.
111. *A. Nielsen.* Br. t. Nr. 65.
112. *N. M. Nielsen.* Sognefoged, Gaardejer N., Lejrskov.
113. *J. Nissen.* Kjøbmand N.
114. *J. Paulsen.* Afd. Telegrafbestyrer P.
115. *J. Petersen.* Praktiserende Læge P.
116. *N. B. Petersen.* Afd. Gjæstgiver P.
117. *A. Søding.* Kjøbmand S.
118. *H. Sørensen.* Proprietær S., Kongehuset.
119. *E. Thomsen.* Br. t. Nr. 79.
120. *A. Wichmann.* Kjøbmand W.
121. *H. Wissing.* Br. t. Nr. 33.

3. Ukl. B. (16 Disciple).

- 122. *E. Andersen.* Skomagemester A.
- 123. *G. Andresen.* Proprietær A., Rebækgaard.
- 124. *S. Borch.* Br. t. 1 og 34.
- 125. *C. Clausen.* Slagtermester C.
- 126. *J. C. Christensen.* Agent C.
- 127. *P. Christensen.* Toldofficiant C., Vamdrup.
- 128. *M. Dinesen.* Br. t. Nr. 57.
- 129. *C. Iskov.* Gaardejer I, Vonsild.
- 130. *G. Kralund.* Br. t. Nr. 31.
- 131. *P. Müller.* Br. t. Nr. 74.
- 132. *J. Møller.* Kjøbmand M.
- 133. *N. Stein.* Kjøbmand S.
- 134. *C. Tingleff.* Br. t. Nr. 101.
- 135. *H. Thaysen.* Kjøbmand T.
- 136. *J. Warburg.* Afd. Kjøbmand W.
- 137. *K. Wissing.* Br. t. Nr. 33 og 121.

2. Ukl. A. (17 Disciple).

- 138. *Fr. Borch.* Br. t. Nr. 26.
- 139. *A. Hansen.* Drejermester H.
- 140. *C. Holm.* Br. t. Nr. 88.
- 141. *N. Iversen.* Kjøbmand I.
- 142. *C. Jacobsen.* Afd. Proprietær J., Beierholm.
- 143. *J. Jensen.* Kjøbmand A. J.
- 144. *A. Knudsen.* Br. t. Nr. 30 og 38.
- 145. *H. Krøldrup.* Br. t. Nr. 11 og 32.
- 146. *L. Kaaber.* Br. t. Nr. 10 og 39.
- 147. *A. Mazanti.* Afd. Bryggeribestyrer M.
- 148. *J. Møller.* Gaardejer M., Seest Skov.
- 149. *J. Petersen.* Murmester J. P.
- 150. *M. Pors.* Gaardejer P.
- 151. *Fr. Stein.* Br. t. Nr. 133.
- 152. *E. Straarup.* Gaardejer S., Sdr. Stenderup.
- 153. *L. Thorning.* Skibshandler T., Hamburg.
- 154. *A. Utzon.* Br. t. Nr. 53.

2. Ukl. B. (16 Disciple).

- 155. *O. Preetzmann-Aggerholm.* Br. t. Nr. 45 og 46.
- 156. *M. Clausen.* Br. t. Nr. 125.

- 157. *E. Fussing.* Arkitekt F.
- 158. *H. Harboe.* Br. t. Nr. 18 og 87.
- 159. *Fr. Jacobsen.* Kjøbmand J.
- 160. *A. Johansen.* Snedkermester J.
- 161. *O. Juhl.* Br. t. Nr. 48.
- 162. *R. Juhl.* Br. t. Nr. 93.
- 163. *J. Kaaber.* Br. t. Nr. 10, 39 og 146.
- 164. *K. Linstow.* Br. t. Nr. 49.
- 165. *H. Niendahl.* Dyrlæge N.
- 166. *V. Svendsen.* Afd. Landmand S.
- 167. *C. Stenderup.* Kjøbmand S.
- 168. *H. Sørensen.* Sagfører S.
- 169. *K. Thomsen.* Kjøbmand S. T.
- 170. *Th. Thomsen.* Br. t. Nr. 102.

1. Ukl. (29 Disciple).

- 171. *H. Andersen.* Br. t. Nr. 122.
- 172. *H. Bech.* Sognefoged, Gaardejer B., Seest.
- 173. *A. Bennetzen.* Overretssagfører B.
- 174. *Th. Bennetzen.* Br. t. Nr. 173.
- 175. *C. Burcharth.* Br. t. Nr. 81.
- 176. *V. Christensen.* Br. t. Nr. 82.
- 177. *O. Friis.* Br. t. Nr. 85.
- 178. *S. Hansen.* Br. t. Nr. 68.
- 179. *C. Holst.* Lærer og Translatør H.
- 180. *N. Hugger.* Proprietær M. H., Ingersholm, Vonsild.
- 181. *A. Jochumsen.* Slagtermester J.
- 182. *P. Jochumsen.* Br. t. Nr. 181.
- 183. *R. Kjertmann.* Toldkontrollør K.
- 184. *H. Lund.* Restauratør L.
- 185. *Fr. Lunddahl.* Pastor L.
- 186. *Th. Løding.* Boghandler L.
- 187. *A. Nielsen.* Murmester N.
- 188. *N. Nielsen.* Br. t. 187.
- 189. *E. Pagh.* Br. t. Nr. 51.
- 190. *A. Roose.* Br. t. Nr. 52 og 98.
- 191. *R. Schmidt.* Br. t. Nr. 15.
- 192. *O. Stahnke.* Afd. Kjøbmand S.
- 193. *V. Sørensen.* Bagermester S.
- 194. *A. Thomsen.* Br. t. Nr. 102 og 170.

195. *J. Thomsen.* Grosserer T.
 196. *M. Thomsen.* Br. t. Nr. 24 og 78.
 197. *Th. Thomsen.* Proprietær T., Eltanggaard, Eltang.
 198. *H. Volkert.* Fabrikant V.
 199. *A. Wissing.* Sadelmagermester W.

Skolens Samlinger og Inventarium.

Bibliotheket

har i Løbet af Skoleaaret haft følgende Tilvæxt*):

Sprogvidenskab og Literatur.

- Nordisk Tidsskrift for Filologie.
 Fritzner: Ordbog over det gamle norske Sprog, 13.
 Kalkar: Ordbog over det ældre nordiske Sprog. 14.
 J. u. W. Grimm: Deutsches Wörterbuch. VII, 12.
 Det Letterstedske Tidsskrift. 1888, 4—8; 1889
 1—3.
 Tilskueren, redigeret af N. Neergaard; 1888,
 7—12; 1889, 1—6.
 Literatur og Kritik, redigeret af C. Riis-Knudsen.
 I—II B., 3 H.
 Danskeren, redigeret af Fr. Nygaard og L. Schrøder.
 Okt. 1888—Juni 1889.
 Harpers Monthly Magazine. 1888 Juli—1889 Juni.
 Westermanns ill. Deutsche Monatshefte. Heraus-
 gegeben von Fr. Spielhagen. 1888 Juli—1889 Juni.
 L. Holberg: Epistler ved Chr. Bruun. I—V B.
 A. Oehlenschläger: Ørvarods Saga. — Vaulundurs
 Saga. — Kjartan og Gudrun. (Folkeudgaver).

---

*) † betyder tilsendt fra Ministeriet. * Gave fra private.

- A. Oehlenschläger: Digte, 1803. (Originaludgave.)
 J. Ewald: Samlede Skrifter ved Liebenberg. I—VIII B.
 N. F. S. Grundtvig: Salmer og aandelige Sange.
 I—V. B.
 — Poetiske Skrifter. VII.
 Fru Gyllembourg-Ehrensvärd: Samlede Skrifter.
 I—XII.
 C. I. Brandt: Dansk Klosterlæsning fra Middelalderen.
 I—V.
 Comedia de mundo et paupere. Ved S. Birket Smith.
 P. Hegelund: Susanna og Calumnia. I. Ved S.
 Birket Smith.
 Kvadet om Igors Fylke. Oldrussisk Heltedigt ved
 Thor Lange.
 Calderon: Dommeren i Zalamea. — Tetrarchen af
 Jerusalem. Ved A. Richter.
 P. Chievitz: Fra Gaden.
 M. A. Goldschmidt: Den flyvende Post. — Hævnen.
 Henrik Ibsen: Kejser og Galilæer.
 — Fruen fra Havet.
 Bjørnstjerne Bjørnson: Smaastykker. — Halte Hulda.
 Arnljot Gelline.
 — Kong Sverre. — Sigurd Slembe.
 — De nygifte. — Maria Stuart.
 — Fiskerjenten.
 — En Fallit.
 Jonas Lie: Fortællinger og Skildringer fra Norge.
 — Maisa Jons.
 H. Meltzer: Smaabilleder fra Folkelivet.
 Goethe: Egmont. Oversat af Jul. Lehmann.
 Schiller: Wilhelm Tell. Oversat af Jul. Lehmann.
 — Maria Stuart. Oversat af J. Johansen.
 Shakespeare: Kong Lear. Oversat af V. Østerberg.

- Washington-Irwing: Alhambra. Oversat af Ch. Sveistrup.
- S. Schandorph: Birgittes Historie.
- Karl Gjellerup: Hagbart og Signe.
- Bryllupsgaven.
- Minna.
- Zacharias Nielsen: Selvstyre.
- Jens Skytte: Jævne Folk.
- Dickens: David Copperfield. Ved Alb. Andresen.
- Jules Verne: Nr. 9672.
- Nord mod Syd.
- M. Crawford: Zoroaster.
- *Albr. von Haller: Versuche Schweizerischer Gedichte.
- Juvenals Satirer. Overs. og oplyste af L. Ove Kjær.
- Chr. Molbech og N. F. S. Grundtvig. En Brevvexling. Udg. af L. Schrøder.
- L. Schrøder: Adam Oehlenschläger og den romantiske Skole.
- Carl Elberling: Oehlenschläger som Gadevisedigter.
- Oehlenschläger og de østerlandske Eventyr.
- Robert Prutz: Ludwig Holberg.
- A. D. Jørgensen: Johannes Ewald.
- *N. M. Petersen: Dansk Orddannelseslære.
- Undersøgelse om, hvor vidt den danske Retskrivning bør forbedres.
- *De af Ministeriet f. K, og Undervisn. forordnede nye Retskrivningsregler.
- N. W. T. Bondesen: Nogle Bemærkninger om de nye Retskrivningsregler.
- E. von der Recke: Store og smaa Bogstaver.
- Chr. Brøchner-Larsen: Svar til E. von der Recke og et Foredrag i pædagogisk Selskab.
- E. Jessen: Cultusministeriel Orthografi.

Joh. Storm: Det nynorske Landsmaal.

*E. Löseth: Tristranromanernes gammelfranske Haandskrifter.

D. Andersen og Chr. Blinkenberg: Dansk Lydskrift. Om Oplæsning; ved Prof. P. Hansen.

J. Lauritsen: Vort Bogmaal for et Hundredaar siden og nu.

Chr. Bruun: Aarsberetninger og Meddelelser fra d. st. kgl. Bibliothek. III. 13.

Theologi, Pædagogik og Skolevæsen.

*Novum Testamentum Græce. Ex rec. Jo. Jac. Griesbachii.

Det nye Testament. Oversat med Anmærkninger af T. Skat Rørdam. 4. H.

N. F. S. Grundtvig: Christelige Prædikener eller Søndagsbog.

— Den christelige Børnelærdom. 2. Udg.

— Skal den lutherske Reformation virkelig fortsættes?

Hans Tavsén: Smaaskrifter ved Holger Fr. Rørdam.

Holger Fr. Rørdam: Danmarks christelige Prædikanters Gjensvar paa Prælaternes Klagemaal.

Oluf Chrysostomus: Lamentatio ecclesiae. Ved Holger Fr. Rørdam.

A. C. Larsen: Fremtidens Religion.

O. Horrebov: Jesus og Fornuften. I—VIII B.

N. E. Balle: Bibelen forsvarer sig selv. I—III B.

*Bayles Praxis pietatis. Paa Dansk ved Mette Gøje. 1705.

*Et Menneskes Skyldighed mod Gud, sig selv og sin Næste. 1740.

Vor Ungdom. Udgivet af Trier og Voss. 1888, 3—6 H., 1889, 1—3 H.

- Felix Adler: Om Børneopdragelse. Tre Foredrag, overs. af K. H.
- †C. Goos: Aar bog for Københavns Universitet, den polyt. Læreanstalt og Kommunitet for 1864—71.
- †A. C. P. Linde: Meddelelser ang. de lærde Skoler med dertil hørende Realundervisning for 1886.
- †Beretning om de særlig stillede kommunale og de private Realskoler for 1886—87.
- †Programmer for danske, norske og svenske Skoler.
- †Universitets- og Skole-Annaler [norske]. Ny Række, 2. Aarg. 1887.
- J. N. Madvig: Græsk Ordføjningslære.
- *N. Gröterud: Kortfattet græsk Skolegrammatik.
- Christensen Schmidt: Særegenheder i den græske Ordføjningslære.
- *Axel Andersen: Latinsk Læsebog. 2. Udg.
- *A. P. C. Scheuer: Oversigt over den latinske Grammatiks vigtigste Regler.
- R. Monrad: Udvalgte Taler af Cicero, oversatte og oplyste. 1—2. H.
- *Münster: Fransk Grammatik.
- * — Fransk Syntax.
- *E. Baruël: Fransk Skolegrammatik.
- Carl Michelsen: Franske Stiløvelser. II. 2. Udg.
- *Kristoffer Lassen: Tysk Læsebog.
- *Fabricius Møller: Letfattelig Læsebog i det engelske Sprog.
- *Ad. Hansen og J. Magnussen: Glosarium til engelsk Læsebog for ældre Begyndere.
- *H. Hansen: Udvalgte engelske Digte.
- *J. Larsen: Regnebog 1, 2, 3.
- *W. Røgind: Vejledning til Løsning af geometriske Opgaver.

- Larsen og Pinholt: Opgaver i Matematik. II.
 *Mathiasen og Rosenberg: Regnebog 1, 2, 3.
 *A. Zoffmann: Planteskema til Skolebrug.
 *Th. Hjortdahl: Kortfattet Lærebog i anorganisk Kemi.
 J. Petersen og G. Forchammer: Mekanisk Fysik.
 *H. Schwanenflügel: Lærebog i Historien I—II.

Historie.

- Appianus: Historie om Roms Borgerkrige. Overs. af
 P. Höegh-Guldberg.
 L. Holberg: Introduction til de europæiske Rigers Hi-
 storier. 1757.
 J. Langebeck: Danske Magazin. I—VI B.
 *N. D. Riegels: Smaa historiske Skrifter, I—III B.
 Fr. Nielsen: Haandbog i Kirkens Historie. 5.
 S. B. Thrige: Danmarks Historie i vort Aarhundrede.
 I—5.
 F. Holst og A. Larsen: Felttogene i vore første
 Frihedsaar, 1—9.
 Carl Bruun: Kjøbenhavn, 21—23.
 S. B. Smit: Monrads Selvbiografi.
 O. Irminger: H. M. Stanley.
 J. Nørregaard: Peder Skram og Elsebe Krabbe.
 †Regeringsskiftet 1784. Udg. af de under Kirke- og
 Undervisningsvæsenet samlede Arkiver.
 C. F. Bricka: Dansk biografisk Lexikon. 12—19.
 Skrifter, udg. af Selskabet til historiske Kildeskrifters
 Oversættelse: Tacitus: Den ældre romerske
 Kejsertid II, og Vital: Historiske Beretninger om
 Normanner og Angelsaxere. 4.
 J. A. Fredericia: Aktstykker til Oplysning om Stavns-
 baandets Historie.
 J. Steenstrup: Historieskrivningen i Danmark i det
 19de Aarhundrede.

- Rasmussen-Søkilde: Landboreformerne og den danske Bondestands Frigjørelse.
 Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 2. H. Historisk Arkiv. 1888, 6—12.
 V. Pingel: Danmarks Forhistorie i Omrids.
 C. Jørgensen: Kvindefigurer i den archaiske græske Kunst.
 Samlinger til jysk Historie og Topografi. I B. 6. H. samt II B. 1. H.
 Sophus Müller: Vore Oldsagers Ordning. Stenalderen. Verdenshistorien i Billeder. 1—4.
 O. Nielsen: Kjøbenhavn i Aarene 1660—69. 2. H.
 D. H. Wulff: Statistisk Bidrag til Aalborg Stifts Historie.
 A. Eberlin: Frederiksberg.

Geografi, Naturhistorie og Mathematik.

- Geografisk Tidsskrift. IX, 7—8. X, 1—3.
 Himmel und Erde. Populäre illustrirte Monatsschrift. Redigirt von Dr. Wilh. Meyer. H. 1—4.
 H. Weitemeyer: Dänemark.
 *Hveisel, Petersen og Sørensen: Lande og Folk.
 C. Lumboltz: Blandt Menneskeædere. 4—10 H.
 Allgemeine Naturkunde. H. 114—120.
 Naturen; Tidsskrift. 1888, 6—12, 1889, 1—5.
 Naturen og Mennesket, Tidsskrift, red. af S. Mørk-Hansen, I B.
 J. Centerwall: Från Hellas och Levanten.
 J. A. D. Jensen: Om Indlandsisen i Grønland.
 *Yngvar Nielsen: Rejsehaandbog over Norge. 5te Udgave.
 *Chr. Grønlund: Tre Hundrede danske Blomsterplanter.
 E. Pontoppidan: Første Forsøg paa Norges naturlige Historie. I—II. B.

Tidsskrift for Fysik og Chemi. 1888, 6—12.
1889, 1—4.
Tidsskrift for Mathematik. 1888—89.
Maanedsskrift for den elementære Mathematik.
I—III B., IV. 1—4.

Skrifter af forskjelligt Indhold.

Thomas Carlyle: Om Herosdyrkelsen. Oversat af
Vilh. Troye.
Emil Meyer: Frihandel og Beskyttelse.
Kejser Friedrichs Dagbog. Efter Deutsche
Rundschau.
Dynastiet Bismark. Efter Contemporary Rewiew.
A. Schopenhauer: Døden. Ved Dr. Seth.
Paolo Montegazza: Nervøsitetens Aarhundrede.
Pascal: Tanker. Ved S. Jacobsen.
St. Mill: Arbejdernes Krav. — Kvindens Frigjørelse.
Ved A. Ipsen.
W. Scharling: Danmarks Fremtid. Tale ved Univer-
sitetetsfesten den 17. November 1888.
P. Brock: Die chronologische Sammlung der Dänischen
Könige im Schlosse Rosenborg.
Die Kunst für Alle. IV, 11—17.
Studentersamfundets Smaaskrifter. Det udkomne.
Folkeskriftselskabets Skrifter. Det udkomne.

Den naturhistoriske Samling

har blandt andet modtaget følgende Tilvæxt:

Sumpskildpadde, Gave fra Discipel paa Vejle Svane-
apothek, Thomsen.

Steppehøne, Gave fra Hr. Lærer Kjelgaard.

Brokflugl, Gave fra Discipel Chr. Vyff.

Enkelt Bekkasin, Gave fra Discipel A. Krøldrup.

Bomlærke, Gave fra Discipel O. Ræder.

Graaspurv, Gave fra Discipel Chr. Clausen.

Hvepsebo, Gave fra Hr. Forvalter Toft, Straarup.

Do. Gave fra Hr. Overpolitibetjent Borch.

Bækforel, Gave fra Discipel Chr. Utzon.

Forskjellige Knogler af Grindehval, Gave fra Discipel Th. Roose.

Sneugle, kjøbt.

Pighaj, kjøbt.

Samlingen af Planter og Plantedele er bleven ikke lidet forøget; særlig bør fremhæves, at der med velvillig Bistand af Hr. Etatsraad Lotze i Odense er indkjøbt et ikke ringe Antal tropiske Frugter og andre Plantefrembringelser. — En Række Prøver paa danske Stenarter er tilvejebragt af Lærer ved Skolen, Hr. stud. mag. Mortensen med Hjælp af flere Disciple.

Den fysiske Samling.

I Avgust Maaned eftersaa Hr. Instrumentmager Weitzmann Skolens Samling af Apparater til Brug ved Undervisningen i Fysik, hvorefter de nødvendige Reparationer bleve foretagne af ham. For den af Ministeriet tilstaaede Sum anskaffedes desuden

Glaslampe med Skorsten.

Kubisk Kar med forskjellige Overflader, med Stativ og Thermometer samt Kogekjedel.

Pascals Kar med Bismbalance.

Glaspumpe med Jærnstativ.

Samlingen af nordiske Oldsager

grundlagdes i Efteraaret ved, at Direktionen for oldnordisk Musæum efter Ansøgning af Skolens Bestyrer sendte en Række af 21 Stenoldsager. I Aarets Løb have

saa vel Disciplene og deres Forældre som adskillige andre vist Samlingen saa megen Interesse, at den allerede nu indbefatter over 120 Stykker; af sjældne eller særlig smukke Ting indeholder den vel ikke mange; men paa den anden Side er den dog saa vel forsynet med karakteristiske Arbejder, at den kan give Disciplene en nogenlunde fyldig Forestilling om vor Stenalderes vigtigste Typer. De enkelte Givere ere

Hr. Gaardejer P. Nielsen, Ødsted: Forskjellige Stenøxer, deriblandt flere meget smukke fra Bronzealderen, m. m.

Fru A. Winkel-Horn, f. Ravn: En sjælden og meget smuk Pilespids af Flint.

Hr. Forvalter Toft, Straarup: Forskjellige Mejsler og Øxer samt en Flintkniv.

Hr. Dyrlæge Valdemar Müller, Vejle: Forskjellige Øxer, Mejsler, Knive, Slibesten, en smuk Dolkeknep af Bronze m. m.

Hr. Overbetjent Borch: To Flintøxer.

Hr. Malermester Lind, Kolding: Forskjellige Beslagstykker m. m.

Hr. Uldhandler Petersen, Kolding: En sjælden smuk Flintknude

samt Disciplene L. Aggerholm, Karl Buch, J. Kaalund, V. Hirth, O. Fich, Chr. Straarup, K. Wissing, J. Holm, H. Krøldrup, J. M. Jensen, J. C. C. Christensen, J. Warburg, N. Iversen, J. Nissen, O. Born, A. Mommsen, A. Nielsen, K. Tingleff, J. Møller, E. Fussing, J. Kaaber, L. Thorning, A. Knudsen og C. Jacobsen.

For de Gaver, hvormed saaledes Skolens Samlinger ere blevne forøgede, bringes herved en hjærtelig Tak. En saadan skyldes ogsaa Hr. Pastor H. Lunddahl, der har skjænket en smuk Gibsbuste af Johannes Ewald; den er bleven opstillet i Skolens nedre Korridor

som Pendant til Ingemanns Buste, der blev indkjøbt i Anledning af Hundreedaarsdagen for Digterens Fødsel — en Dag, der mindedes paa Skolen med Sang og Tale.

Det øvrige Undervisningsapparat og Materiel.

Til Brug ved Undervisningen er der købt en Del Fotografier samt Debes politische Schulwandkarte des Deutschen Reiches; en Del Stole samt fem nye Tomandsborde ere anskaffede, saa Skolen nu er rigelig forsynet med saadanne. Til Sangundervisningen er købt en stor Syngetavle af anordningsmæssig Indretning og et Nodeskab, til Undervisningen i Gymnastik en ny, forskydelig Barre samt en Rek. I Gymnastiksalen er der indlagt Gas, saaledes, at der nu om Vinteren kan holdes Foredrag for et større Antal Disciple; i Aar har Bestyrelsen holdt ti med Oplæsninger forbundne Foredrag om Holberg.

Forskjellige Meddelelser.

Legat, Fripladser o. s. v.

Kolding Borgeres Legat uddeltes paa den i Fuldatsen fastsatte Dag, den 23de Oktober. Følgende Disciple modtog Præmier, som sædvanlig bestaaende i Bøger, for Fremsigelse af danske Vers: J. Lind, M. Hansen, K. Hartnack, A. Krøldrup, K. Linstow, Th. Roose, O. Fich og Th. Løssl — for Sang: G. Møller, V. Stannius, M. Juhl, K. Thomsen og Th. Schönebeck.

6 Disciple have haft fri Undervisning, 12 Undervisning for halv Betaling. Desuden har Sparekassen

for Kolding og Omegn betalt Skolepengene for en udenbys Discipel; Vejle Amts Skoleraad har af sit Stipendiefond tilstillet fire Disciple Understøttelser, respektive paa 60, 40, 20 og 20 Kroner.

Korrespondance.

- 24de Juli. Indsendt til Ministeriet forskjellige Skemata, udfyldte med Oplysninger om de i Juni—Juli afholdte Examiners Udfald.
- 22de Avgust. Andragende til Direktionen for Oldnordisk Museum om, at der af dettes Beholdning af uopstillede Gjenstande maa overlades Skolen et og andet til Undervisningsbrug.
- 24de Sept. Meddelelse fra Vejle Amts Skoleraad om, at der af dette er tilstaaet fire af Skolens Disciple en Understøttelse.
- 16de Okt. Brev fra Direktionen for Oldnordisk Museum med en Række Stenoldsager.
- 7ende Nov. Brev fra Instrumentmager Weitzmann med en Del nye og reparerede Sager til Skolens fysiske Samling.
- 8nde Nov. Modtaget fra Ministeriet forskjellige Skemata til Udfyldning med Oplysninger om Skolens Tilstand i det sidste Femaar.
- 17de Nov. Undervisningsinspektionens Beretning om de i Sommeren 1888 afholdte Examinere.
- 21de Jan. Ministerielt Cirkulære, der meddeler, at „Undervisningen i Gymnastik og Sang skal være underkastet samme Kontrol som Skolens øvrige Undervisning, samt at den autoriserede Lærebog i Gymnastik og det af Ministeriet approberede Regulativ for Sangundervisningen skal følges.“
- 16de Febr. Indsendt til Ministeriet udfyldte Skemata angaaende Discipeltal i Aarene 1882—87 samt om Fordelingen i Klasserne, Forældrenes Livsstillinger o. s. v.
- 27de Febr. Brev med Tak til Hr. Gaardejer Nielsen, Ødsted, for en Række Oldsager, han har skjænket til Skolen.
- 20de Marts. Ministeriel Cirkulære angaaende Ordningen af forskellige Forhold ved de skriftlige Examinere.
- 20de Marts. Meddelelse fra Ministeriet om, at ingen kan som Privatist indstille sig til en Tillægsprøve i Tysk eller Fransk ved en Skole, der ikke selv meddeler sine Disciple Undervisning i vedkommende Sprog, samt om, at naar den omhandlede Prøve i Sprog ønskes tagen særskilt, kan dette

- ikke ske, forinden vedkommende har underkastet sig Examen i det hele.
- 23de Marts. Meddelelse fra Hr. Sanginspektør Sanne om, at han agter at være til Stede ved en Sangprøve i Skolen den 1ste April.
- 24de April. Skrivelse til Ministeriet med Anmodning om Tilsendelse af de fornødne Skemata til Indmeldelse af Disciple til Afgangsexaminerne.
- 24de April. Meddelelse fra Gymnastikinspektøren, Hr. Oberstløjtnant Amsinck, om, at han agter at inspicere Gymnastikundervisningen i Skolen den 1ste Maj.
- 29de April. De under 24de April omhandlede Skemata indsendte.
- 5te Maj. Udstedt Anbefaling for god Opførsel i Skoletiden til en forhenværende Discipel.
- 5te Maj—9ende Juni. Brevvexling med forskellige Ansøgere til de ved Skolen ledige Lærerpladser.
- 21de Maj. Skema til skriftlig Afgangsexamen modtaget fra Ministeriet.
- 21de Maj. Forespørgsel om, hvor vidt det kan tillades en Privatist at aflægge Prøve i latinsk Stil ved Skolen, uanset, at hans Andragende herom først er indgivet efter den fastsatte Fristes Udløb.
- 22de Maj. Ministerielt Cirkulære med Tilhold om, at ingen anden end Examinator og Censor maa være til Stede ved Forhandlingen om Karaktergivningen ved Afgangsexaminerne.
- 28de Maj. Ministeriet meddeler den i Skrivelse af 21de Maj omhandlede Tilladelse.
- 1ste Juni. Skema til den mundtlige Del af Afgangsexaminerne modtaget fra Undervisningsinspektionen.
- 7de Juni. Bekjendtgjørelse fra Ministeriet om Forandringer i de for Skolernes Examinere gjældende Regler.
- Desuden er der ført en omfattende Korrespondance med Hjemmene angaaende forskellige pædagogiske og disciplinære Forhold.

Forholdsregler mod smitsomme Sygdomme.

I Overensstemmelse med ministerielt Cirkulære af 11te Maj 1880 ville følgende Regler være at iagttage:

- a) Naar der udbryder en smitsom Sygdom i et

Hjem, hvor der findes skolesøgende Børn, gjøres der strax Anmeldelse derom til Skolens Bestyrer.

b) Hvis Sygdommen viser sig at være Skarlagensfeber, Difteritis, Blodgang, exanthematisk Tyfus, eller Kopper, formenes Disciple — saa vel som Lærere —, i hvis Hjem der findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til Skolen, indtil al Fare for Smitte er hævet.

c) Denne Forholdsregel vil derimod i Regelen ikke være at iagttage under andre Epidemier, f. Ex. Mæslinger, Kighoste, Faaresyge, tyfoid og gastrisk Feber, med mindre disse skulde være af særlig ondartet Karakter. Tvivlstilfælde afgjøres af Skolens Bestyrer efter Samraad med vedkommende Huslæge.

Skolebetalingen.

I 1ste Underklasse betales 50 Kroner om Aaret

2den	—	—	50	—	--	—
3dje	—	—	80	—	—	—
I Realklasse		---	90	---	---	—
II	—	---	100	---	---	---
III	—	---	110	---	---	---
IV	—	---	120	---	---	---
I st. Klasse		—	120	---	---	---
II	—	---	130	---	---	---
III}	—	---	140	---	---	---
IV}						
V}	—	---	170	---	---	---
VI}						

For anden Broder betales $\frac{3}{4}$, for de øvrige Brødre $\frac{1}{2}$ Kontingent. I Indskrivningspenge betales 6 Kroner. Skolepengene opkræves kvartalsvis.

I Dimissionspenge gives 12 Kroner af enhver, der indstiller sig til alm. Forberedelsesexamen og IV Klasses Hovedexamen; ved Indtegningen til Afgangsexamen for studerende betales yderligere 8 Kr.

Uddrag af Skolens Regnskab for 1888.

Indtægt.

Restancer fra 1887.....	90	Kr.	„	Ø.
Skolepenge (derunder Examensafgift og Indskrivningspenge).....	16664	—	„	—
Statskassens Tilskud i Følge Lov af ^{10/4} 1855	3000	—	„	—
Af Statskassen paa Finansloven.....	5250	—	„	—
Af Amtet i Følge Overenskomst af ^{19/4} 1879	2000	—	„	—
Renter af Kapitaler	329	—	70	—
Refusion fra Kolding Kirke.....	22	—	66	—
	<hr/>			
	27356	Kr.	36	Ø.

Udgift.

Løn til faste Lærere	19091	Kr.	66	Ø.
Tilskud til Pensionsfonden	939	—	58	—
Timeundervisning	2803	—	42	—
Inspektion og Examensudgifter.....	279	—	50	—
Pedeltjeneste og Rengjøring	517	—	84	—
Præmier til Disciple	40	—	„	—
Bibliothek og Samlinger	577	—	82	—
Brændsel og Belysning	765	—	60	—
Skatter og Afgifter	177	—	75	—
Regnskabsføreren	150	—	„	—
Bygningernes Vedligeholdelse	914	—	27	—
Inventariets Vedligeholdelse og For- nyelse	541	—	52	—
Blæk- og Papirkonto	114	—	10	—
Skoleprogrammets Trykning samt Aver- tisementer	213	—	20	—
	<hr/>			
Overføres...	27126	Kr.	26	Ø.

	Overført...	27126 Kr. 26 Ø.
Forskjellige Udgifter.....	670 —	24 —
Til Reservefonden.....	100 —	„ —
Restancer.....	275 —	46 —
Underskud fra 1886.....	5015 —	89 —
	<u>I alt Udgift...</u>	<u>33187 Kr. 85 Ø.</u>
	Indtægt...	27356 — 36 —
	<u>Underskud...</u>	<u>5851 Kr. 49 Ø.</u>

Afgangs- og Aarprøven i Juni og Juli 1889.

A. Afgangsprøven.

Skriftlig Prøve.

Torsdag d. 13de Juni.

- 8—12. VI Kl.....Udarbejdelse i Modersmaalet
(bunden Opgave).
IV Kl.....Udarbejdelse i Modersmaalet.
4—8. VI Kl.....Oversættelse fra Latin.
IV Kl.....Arithmetisk Udarbejdelse.

Fredagen d. 14de Juni.

- 8—12. VI Kl.....Fransk Stil.
IV Kl.....Geometrisk Opgave.
4—8. VI Kl.....Udarbejdelse i Modersmaalet.
(fri Opgave)-
IV R. ....Oversættelse fra Engelsk.

Lordagen d. 15de Juni.

- 8--12. IV st.....Latinsk Stil.
IV R. ....Praktisk Regning.

Mundtlig Prøve.

Torsdagen d. 20nde Juni.

8. VI Kl. . . . . Latin.
4. VI Kl. . . . . Græsk.

Fredagen d. 21nde Juni.

11. IV st. . . . . Græsk.

Lørdagen d. 22nde Juni.

8. IV R. . . . . Naturlære.

Mandagen den 24nde Juni.

8. IV st. . . . . Historie.
4. IV R. . . . . Historie.

Tirsdagen d. 25nde Juni.

9. VI Kl. . . . . Fransk.
4. IV st. . . . . Fransk.

Onsdagen d. 26nde Juni.

8. IV R. . . . . Geografi.

Torsdagen d. 27de Juni.

8. IV st. . . . . Latin.

Fredagen d. 28nde Juni.

8. VI Kl. . . . . Historie.
11. IV st. . . . . Geografi.

Tirsdagen d. 2den Juli.

5. IV st. . . . . Tysk.

Onsdagen d. 3dje Juli.

8. VI Kl. . . . . Tysk.
IV R. . . . . Engelsk.
4. IV R. . . . . Tysk.

Lørdagen d. 6te Juli.

8. IV st. Kl. . . . . Naturhistorie.
 11. IV R. . . . . Naturhistorie.

Mandagen d. 8nde Juli.

8. IV R. . . . . Dansk.
 3. VI Kl. . . . . Dansk og Oldnordisk.

B. Skolens Aarsprøve.**Skriftlig Prøve.***Onsdagen d. 26nde Juni.*

- 8 -10^{3/4}. III st. . . . . Latinsk Stil.
 III R. . . . . Engelsk Version.
 II Kl. . . . . Regning.
 8—10. 3 U. . . . . Regning.
 1. U. . . . . Regning.
 11^{1/4}—2. II Kl. . . . . Tysk Stil.
 I st. . . . . Regning.
 I R. . . . . Regning.
 11—1. 2. U. . . . . Dansk Stil.

Torsdagen d. 27nde Juni.

- 8—10^{3/4}. III Kl. . . . . Arithm. Opgave.
 II st. . . . . Latinsk Stil.
 II R. . . . . Engelsk Stil.
 I R. . . . . Engelsk Stil.
 8—10. 3. U. . . . . Dansk Stil.
 2. U. . . . . Regning.
 1. U. . . . . Dansk Stil.
 11^{1/4}—2. III Kl. . . . . Tysk Stil.

Fredagen d. 28nde Juni.

- 8—10^{1/4}. III Kl. . . . . Dansk Stil.
 II Kl. . . . . Dansk Stil.
 I st. . . . . Tysk Stil.

8—10 ¹ / ₄ .	I R.	Tysk Stil.
11 ¹ / ₄ —2.	III Kl.	Geom. Opgave.
	II Kl.	Mathem. Opgave.
	I st.	Dansk Stil.

Mundtlig Prøve.

Fredagen d. 5te Juli.

8—11.	III st. Kl.	Latin.
8—11.	II Kl.	Naturhistorie.
12—2.	II st. Kl.	Latin.
8—10.	I st. Kl.	Latin.
12—2.	I st. Kl.	Mathematik.
8—11.	I R.	Historie.
11—2.	I R.	Dansk.
8—11.	3. U. B.	Tysk.
11—2.	3. U. B.	Dansk.
12—2.	2. U. B.	Historie.

Lørdagen d. 6te Juli.

8—11.	III Kl.	Tysk.
11—2.	III Kl.	Naturhistorie.
8—11.	II Kl.	Tysk.
12—2.	II Kl.	Historie.
8—10.	I st. Kl.	Fransk.
8—11.	I R.	Engelsk.
8—11.	3. U. A.	Naturhistorie.
11—2.	3. U. B.	Naturhistorie.
12—2.	2. U. A.	Geografi.
11—2.	2. U. B.	Tysk.
8—11.	1. U.	Geografi.
11—2.	1. U.	Dansk.

Mandagen d. 8nde Juli.

8—11.	III R.	Engelsk.
11—2.	III R.	Naturlære

8—11.	II Kl.	Dansk.
11—2.	II Kl.	Geografi.
8—10.	I st. Kl.	Geografi.
8—10.	3. U. A.	Historie.
8—11.	3. U. A. og B.	Fransk.
11—2.	2. U. A.	Tysk.
11—2.	2. U. A.	Dansk.
11—2.	2. U. B.	Geografi.
11—2.	1. U.	Historie.

Tirsdagen d. 9ende Juli.

8—10.	III st. Kl.	Græsk.
11—2.	III Kl.	Geografi.
8—10.	I st. Kl.	Dansk.
11—2.	I R.	Mathematik.
8—11.	3. U. A.	Geografi.
12—2.	3. U. B.	Historie.
8—10.	2. U. A.	Naturhistorie.
11—1.	2. U. B.	Naturhistorie.

Onsdagen d. 10ende Juli.

8—10.	III st. Kl.	Fransk.
11—2.	III Kl.	Dansk.
11—1.	II st. Kl.	Fransk.
8—11.	II R.	Engelsk.
10—12.	I st. Kl.	Tysk.
8—11.	I R.	Naturhistorie.
11—2.	I R.	Historie.
8—11.	3. U. A.	Dansk.
8—11.	3. U. B.	Geografi.
11—2.	2. U. B.	Dansk.
11—2.	1. U.	Naturhistorie.

Torsdagen d. 11te Juli.

8—11.	III Kl.	Historie.
11—2.	III Kl.	Mathematik.

8—11.	II Kl.	Mathematik.
8—10.	I st. Kl.	Naturhistorie.
12—2.	I st. Kl.	Historie.
8—11.	I R.	Tysk.
11—2.	I R.	Geografi.
11—2.	3. U. A.	Tysk.
8—11.	2. U. A.	Historie.

Torsdagen d. 4de Juli, Kl. 9, prøves de nye Disciple.

Lørdagen d. 13de Juli, Kl. 10, bekendtgjøres Udfaldet af Examen, hvorefter Sommerferien begynder.

Tirsdagen d. 20nde Avgust, Kl. 8, begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger samt enhver anden, der har Interesse for Skolen, indbydes til at være til Stede ved Examinerne og Bekjendtgjørelsen af disses Udfald.

Kolding Latin- og Realskole, den 15de Juni 1888.

Sigurd Müller.
